

Heukelomlob

Ecologisch onderzoek & Groenadvies

April 2010, Dienst Stadsontwikkeling

Algemene gegevens

Opdrachtgever: Alex de Ligt

Contactpersoon MIDU Barbara Rijpkema (DSO, Afdeling MIDU, milieukwaliteit)
tel. 030-286 7146

Opslag bestand: Quick scan FF_Heukelomlob.pdf

1. Vigerend beleid

Nationaal Flora en Faunawet

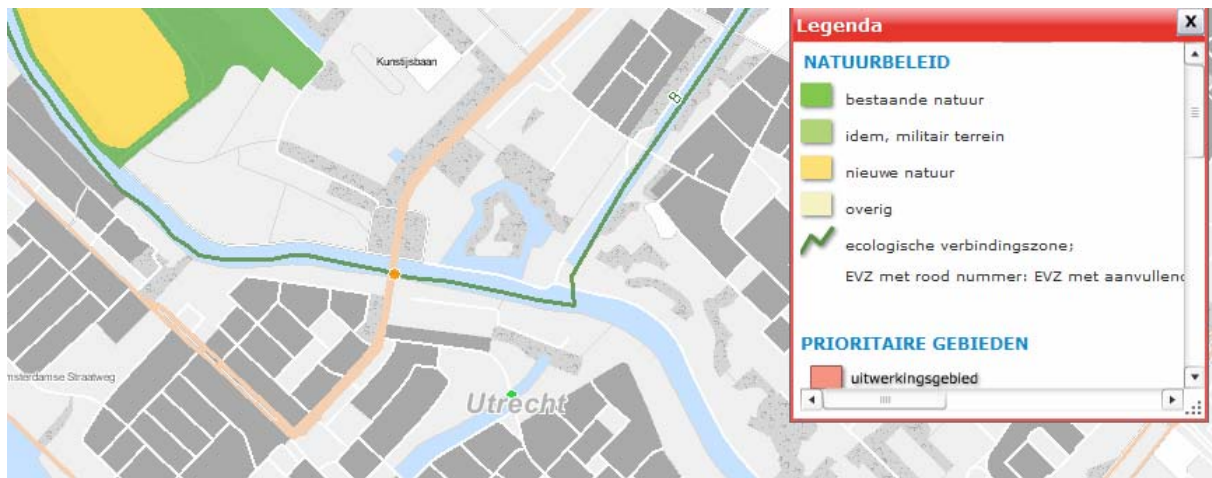
De Flora- en faunawet is in 2002 vastgesteld door het rijk als vervolg op de oudere natuurbeschermingswet. In de Flora- en faunawet is de soortenbescherming van de Habitatrictlijn opgenomen. Het ministerie van LNV is bevoegd gezag voor de flora- en faunawet. De Zorgplicht (artikel 2) geldt voor alle planten en dieren. Dat betekent dat beschermde dieren en planten niet verstoord, verontrust of gedood mogen worden. Er is echter wel verschil in beschermingsgradatie. De Nederlandse flora- en fauna is verdeeld in drie verschillende categorieën, die per categorie een andere bescherming genieten. Er wordt vaak gesproken over tabel 1 soorten, tabel 2 soorten inclusief broedvogels en tabel 3 soorten. Tabel 3 soorten genieten de zwaarste bescherming. Voor het bestemmingsplan moet worden aangetoond dat het plan niet in strijd is met de flora- en faunawet. Deze strijdigheid wordt onderzocht middels een quickscan naar het voorkomen van beschermde flora- en fauna.

Natuurbeschermingswet

De bescherming van gebieden in het kader van de Vogel- en Habitatrictlijn is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998. Binnen het bestemmingsplangebied is geen gebied aangewezen als beschermd gebied in het kader van de Natuurbeschermingswet

Provinciaal

De provincie werkt aan de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De vecht, grenzend aan dit bestemmingsplan, maakt deel uit van een provinciale ecologische verbindingzone. Hieronder is deze zone op kaart weergegeven.

Stedelijk

Het Groenstructuurplan is in april 2007 vastgesteld. Het Groenstructuurplan beschrijft de stedelijke groenstructuur, de belangrijke groene 'hotspots' en de gewenste verbindingen. Deze verbindingen zijn soms aanwezig en moeten soms nog worden gerealiseerd. Benoeming van een gebied als element in de stedelijke groenstructuur heeft de volgende consequenties:

- Op stedelijk niveau is het groen een gelijkwaardig belang naast andere stedelijke belangen.
- Bestaande elementen van de stedelijke groenstructuur worden beschermd. De menging van het stedelijk groen met andere stedelijke functies is in principe mogelijk. De randvoorwaarde is dat het groene karakter, de kwaliteiten en het gebruik van groen wordt behouden of verbeterd.
- Eventuele aantasting van bestaand stedelijk groen wordt elders in de groenstructuur gecompenseerd.

De springertuin, onderdeel van de Heukelomlob is opgenomen in de stedelijke groenstructuur.

Bomenbeleid Utrecht

Een uitwerking van het Groenstructuur voor de bomen is vastgelegd in het Bomenbeleid Utrecht (juni 2009). De door het plangebied lopende Burg. Norbruislaan is in het bomenbeleid aangemerkt als stadslaan (belangrijk voor bomen), en de vecht als watergebonden boomstructuur. .

2. Huidige situatie

Projectgebied

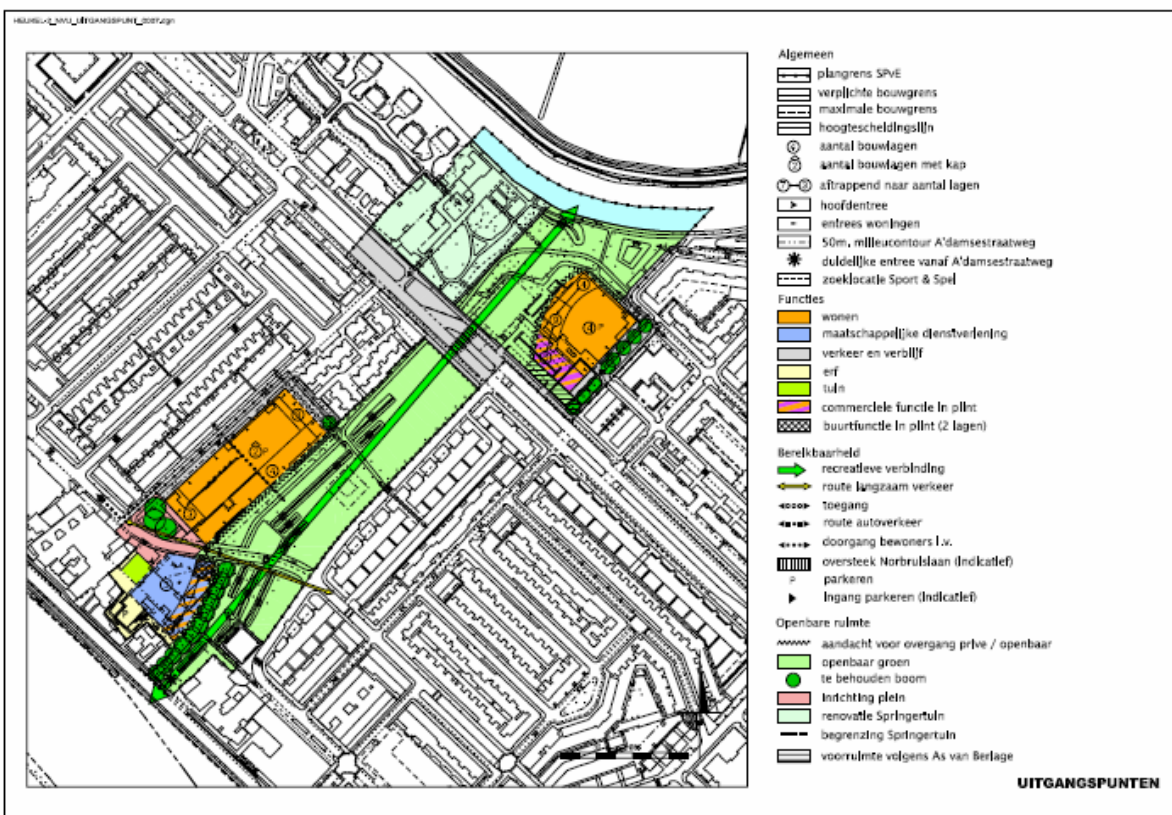
Het plangebied is een groene lob ingeklemd tussen de vecht en het Amsterdam Rijnkanaal, en wordt globaal begrensd door de Heukelomlaan en Boelesteinlaan in het zuiden en de WJ Bosschenbroekstraat in het noorden.

Hieronder is een plaatje uit het SPvE weergegeven van het plangebied.

Het bestemmingsplangebied ondergaat verschillende activiteiten:

1. herinrichting van de openbare ruimte
2. Sloop van verschillende bestaande panden
3. Bouw van verschillende nieuwe panden

1. De openbare groene lob van het plangebied wordt opnieuw ingericht. Deze vernieuwing loopt door

in de Springertuin. Het daar liggende landgoed Daelwijk wordt ook gerenoveerd.

2. De Sporthal Zuilen en de Parklocatie en de Lieven de Keylocatie van het Deltacollege worden gesloopt

3. Op de plek van de sloop worden verschillende nieuwe woningen gebouwd. Dit advies beschrijft de relatie van de plannen met de Flora- en faunawet.

Methodiek

Wanneer bij planvorming de bestemming in een gebied verandert, moet middels een flora- en fauna inventarisatie de huidige natuurwaarde worden bekeken. Er moet inzicht worden gegeven in het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Als er sprake is van ontwikkelingen, moet worden aangegeven of er (compenserende) maatregelen nodig zijn en of er een ontheffing moet worden aangevraagd. Indien dat nodig is moet dit in het plan worden aangegeven en dienen de (compenserende) maatregelen in de plankaart of voorschriften te worden opgenomen.

Om voor het huidige plangebied te bepalen of de flora- en faunawet wordt overtreden is gebruik gemaakt van de Nationale databank Flora en fauna, verder de ecologische atlas genoemd. Tevens zijn de betreffende locaties bezocht..

Resultaten veldbezoek:

Tijdens het veldbezoek bleek dat het plangebied bestaat uit een relatief arme openbare groenzone, grasveld met enkele bomen en speelvoorzieningen. De natuurlijk ingerichte springertuin heeft wel ecologische waarde. De drie gebouwen die gepland zijn voor sloop zijn geschikt voor overwintering en kraamkolonies van gewone dwergvleermuizen. Voor de uitvoering van de sloop is daarom extra onderzoek nodig, wat reeds is ingezet.

Resultaten Ecologische atlas:

Zoogdieren

Na raadpleging van het onderzoek blijkt dat de noordrand van het gebied (Vecht) gebruikt wordt door gewone dwergvleermuizen en watervleermuizen om te foerageren en als vliegroute om zich te verplaatsen. De gebouwen die gesloopt worden zijn geschikt als overwinterings- en kraamlocaties voor gewone dwergvleermuizen.

Vogels

De springertuin biedt ruimte aan verschillende broedvogels. De overige openbare ruimte bevat een aantal bomen die geschikt zijn voor stadsvogels als eksters om in te broeden.

Reptielen & Amfibieën

In dit plangebied zijn geen beschermde reptielen en amfibieën aangetroffen. Strikt beschermde soorten worden niet verwacht. De ringslang zal incidenteel voorkomen langs de Vecht. Voor zover bekend is hier geen sprake van een populatie, maar betreft het zwervende dieren.

Vissen

Vanwege het ontbreken van open water in het plangebied kan het voorkomen van beschermde vissen worden uitgesloten.

Flora

In de openbare ruimte van het gebied groeien geen beschermde planten. In een aantal straatputten is de beschermde tongvaren aangetroffen.

3. Effecten

Consequenties EHS, GSP en Bomenbeleid

De nieuwbouwlocaties zijn geen onderdeel van de provinciale ecologische hoofdstructuur, maar liggen er wel vlakbij. Met name wat betreft verlichting zal rekening moeten worden gehouden met de natuurwaarde van deze structuur (zie verder onderdeel aanbevelingen).

De springertuin is onderdeel van de stedelijke hoofdgroenstructuur. Omdat hier geen ingrijpende wijzigingen plaatsvinden is het bestemmingsplan geen bedreiging voor de beschermde flora en fauna. Geadviseerd wordt om de springertuin een dubbelbestemming ecologische waarde mee te geven. Hiermee wordt recht gedaan aan de aansluiting op de provinciale ecologische verbindingzone en stedelijke groenstructuur de klopvaart.

Omdat er geen bomen gekapt worden is compensatie in het kader van het bomenbeleid niet noodzakelijk.

Effecten op flora en fauna

Op basis van dit onderzoek wordt gesteld dat de plannen voor de herinrichting van de openbare ruimte geen negatief effect zal hebben op de aanwezige flora en fauna. De sloop van de panden kan een verlies van verblijfplaatsen voor vleermuizen betekenen, maar dit kan worden gecompenseerd in de nieuwbouw. Bij de aanbevelingen wordt hier verder op ingegaan. Er is derhalve geen noodzaak om een ontheffing van de verbodsbepalingen van de flora- en faunawet aan te vragen voor dit bestemmingsplan.

Conclusie

De geplande ingreep zal niet leiden tot overtreding van verbodsbepalingen met betrekking tot de strikt beschermde soorten van de flora- en faunawet. Voor het opmaken van het bestemmingsplan hoeft geen ontheffing van de flora- en faunawet te worden aangevraagd.

4. Aanbevelingen

Verlichting

Het herinrichten van de openbare ruimte zal wellicht een toename van de verlichting tot gevolg hebben. De zorgplicht van de flora- en faunawet geeft aan dat foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen zoveel mogelijk ontzien moeten worden. De Vecht is een belangrijke foerageerroute voor de gewone dwergvleermuis. Ook watervleermuis, franjestaart, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis, allen voorkomend op het gebied van Fort aan de Klop, kunnen van deze route gebruik maken. Aanlichten van de Vecht heeft invloed op de functionaliteit van de vliegroute en het gebruik van het jachtgebied en kan als gevolg hebben dat verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet worden overtreden. Dit is ontheffingsplichtig.

Broedvogels

Door de aanwezigheid van bomen op de planlocatie wordt geadviseerd de uitvoering van de werkzaamheden zoveel mogelijk buiten het broedseizoen uit te voeren om verstoring van broedvogels te voorkomen. Het broedseizoen loopt van half maart tot en met augustus. Indien de werkzaamheden binnen deze periode plaatsvinden kunnen ze doorgang vinden als is vastgesteld dat er geen nesten van broedvogels worden verstoord. Dit kan door de bomen op aanwezigheid van nesten te controleren door een gekwalificeerd ecooloog.

Vleermuisonderzoek

Tijdens het veldbezoek was niet vast te stellen of deze gebouwen daar ook daadwerkelijk voor gebruikt worden. bij het opstellen van het SPvE is geadviseerd om preventief vleermuisonderzoek uit te voeren om het gebruik van vleermuizen vast te stellen, en zo nodig maatregelen te treffen voor de sloopvergunning. Dit onderzoek is op dit moment bezig en wordt in de zomer afgerond. Het nieuwe afwegingskader van de flora- en faunawet stelt dat de initiatiefnemer moet aantonen voldoende mitigerende maatregelen te hebben getroffen. Zo ja, dan zal een ontheffingsaanvraag worden afgewezen, omdat uit de plannen blijkt dat van de overtreding van de wet geen sprake is. Mochten vleermuizen de gebouwen gebruiken als overwinterings- of voortplantingslocatie, dan wordt geadviseerd om een verblijfplaats voor vleermuizen (in de vorm van een niet geheel geïsoleerde spouwmuur of een vleermuis kast) op te nemen in de plannen voor de nieuwbouw. Hiermee wordt de functionaliteit van het leefgebied behouden En zijn er geen belemmeringen voor de sloopvergunning.

Groene daken

Gemeente Utrecht stimuleert het aanleggen van groene daken. Groene daken dienen meerdere doelen: het regenwater wordt gefaseerd afgevoerd, de isolatie van het gebouw is beter en een groen dak levert natuurwaarde op. Aanleg van groene daken op de nieuwe gebouwen is een meerwaarde voor het gebied.